

به نام خدا

دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

این دستورالعمل به منظور اجرای سفارش‌های خرید و یا فروشی که به صورت برخط (Online) به سامانه معاملاتی ارسال می‌شود، در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۳ شامل ۱۹ ماده و ۹ تبصره و یک پیوست به تصویب هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید.

ماده ۱: اصطلاحات و واژه‌هایی که در ماده ۱ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی، آئین‌نامه معاملات در شرکت بورس اوراق بهادار تهران و دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات اوراق بهادار در فرابورس ایران تعریف شده‌اند، به همان مفاهیم در این دستورالعمل و قرارداد پیوست به کار رفته‌اند. واژه‌های دیگر دارای معانی زیر می‌باشند:

۱. عضو: کارگزار پذیرفته شده در بورس یا فرابورس است که خدمات دسترسی برخط بازار را به مشتری ارائه می‌نماید.

۲. بورس: بورس اوراق بهادار تهران (شرکت سهامی عام) است.

۳. دسترسی برخط بازار: فرآیندی است که طی آن سفارش‌های خرید و فروش و همچنین عملیات تغییر و یا انصراف از آنها توسط مشتری از طریق زیر ساخت دسترسی برخط بازار جهت اجرا به سامانه معاملاتی ارسال می‌شود.

۴. زیرساخت دسترسی برخط بازار: زیر ساختی است که به منظور دسترسی برخط به بازار توسط عضو استقرار یافته و استفاده می‌شود.

۵. سامانه معاملاتی: سیستم رایانه‌ای است که دریافت سفارش‌های خرید و فروش، تطبیق سفارش‌ها و در نهایت اجرای سفارش‌ها از طریق آن صورت می‌گیرد.
۶. سفارش: درخواست خرید یا فروش اوراق بهادار است که توسط مشتری از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار، جهت اجرا به سامانه معاملاتی، ارسال می‌شود.
۷. فرابورس: فرابورس ایران (شرکت سهامی عام) است.
۸. کانون: کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار است.
۹. مشتری: شخص حقیقی یا حقوقی است که متقاضی خرید یا فروش اوراق بهادار از طریق خدمات دسترسی برخط بازار می‌باشد و حائز شرایط مندرج در مواد ۷ و ۸ این دستورالعمل است.

ماده ۲: سفارش‌های ارسالی از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار باید مطابق مقررات، ضوابط معاملاتی و مصوباتی باشد که توسط سازمان تعیین می‌شود.

ماده ۳: زیرساخت دسترسی برخط بازار مورد استفاده عضو باید قبلاً از حیث مواردی از قبیل امنیت، حفظ اطلاعات محرمانه و قابلیت‌های فنی به تأیید سازمان رسیده و امکانات مناسبی را جهت کنترل و نظارت مستمر بر حفظ شرایط فوق در اختیار سازمان قرار دهد.

تبصره ۱: زیر ساخت دسترسی بر خط بازار باید امکان ارائه خدمات دسترسی بر خط بازار را با استفاده از امضای الکترونیک داشته باشد.

تبصره ۲: صدور تأییدیه مندرج در صدر این ماده رافع مسئولیت عضو در خصوص تأمین امنیت و قابلیت‌های فنی زیرساخت دسترسی برخط بازار نمی‌باشد.

ماده ۴: عضو باید در موارد زیر از سازمان مجوز دریافت نماید:

الف: بهره‌برداری از زیرساخت دسترسی برخط بازار،

ب: اعمال تغییراتی در زیرساخت دسترسی برخط بازار مورد استفاده که مطابق مقررات نیازمند اخذ مجوز است،

ج: بهره‌برداری از زیرساخت دسترسی برخط بازار پس از اعمال تغییرات موضوع بند (ب).

تبصره: اخذ مجوز موضوع این ماده، رافع مسئولیت عضو در خصوص رعایت قوانین و مقررات مربوط به معاملات برخط اوراق بهادار نمی‌باشد.

ماده ۵: درخواست اخذ مجوز موضوع ماده ۴ این دستورالعمل باید توسط عضو کتباً و به همراه مستندات مورد نیاز به سازمان ارایه شود. در صورت کامل بودن اطلاعات و مستندات فوق، سازمان نظر خود را مبنی بر پذیرش یا رد درخواست ارایه شده به عضو متقاضی اعلام می‌نماید.

ماده ۶: کلیه مسئولیت‌های قانونی و مقرراتی عضو و کاربران وی در قبال استفاده از خدمات دسترسی برخط بازار و معاملات انجام شده از این طریق، بر عهده عضو می‌باشد.

ماده ۷: عضو در صورتی می‌تواند خدمات دسترسی برخط بازار را در اختیار مشتری قرار دهد که مشتری حائز شرایط زیر باشد:

۱. دانش لازم در خصوص فرآیند ورود سفارش از طریق زیر ساخت دسترسی برخط بازار،

۲. مهارت لازم در خصوص معامله اوراق بهادار،

۳. دانش لازم در خصوص قوانین و مقررات مرتبط با معامله اوراق بهادار،

۴. نداشتن منع معاملاتی که توسط سازمان یا سایر مراجع ذیصلاح اعلام شده باشد.

تبصره ۱: در مورد مشتریان حقوقی، شخص معرفی شده از سوی وی باید حائز شرایط موضوع این ماده باشد.

تبصره ۲: عضو بمنظور حصول اطمینان از کفایت دانش مشتریان در خصوص معاملات بر خط، باید فرایندهای مستمر آموزشی را جهت به روزرسانی دانش ایشان به صورت حضور یا الکترونیکی مستقر نماید.

تبصره ۳: سنجش توانایی مشتری از حیث شرایط موضوع این ماده توسط عضو و با مسئولیت وی انجام می‌شود.

تبصره ۴: نحوه اجرای مفاد این ماده توسط اداره نظارت بر کارگزاران سازمان ابلاغ می‌شود.

ماده ۸: عضو باید قراردادی را مطابق نمونه پیوست این دستورالعمل، با مشتریان در خصوص استفاده از خدمات دسترسی برخط بازار منعقد نماید.

ماده ۹: عضو باید برای مدیریت معاملات بر خط، واحدی مجزا تشکیل داده و شخصی را جهت مدیریت بخش مذکور منصوب نماید. مدیر معاملات بر خط موظف به نظارت مستمر بر مخاطرات ویژه معاملات بر خط و انجام اقدامات کنترلی و نظارتی لازم از جمله الزامات ابلاغی توسط سازمان می‌باشد.

ماده ۱۰: سازمان می‌تواند رعایت محدودیت‌هایی از قبیل موارد زیر را به اعضا ابلاغ نماید:

۱. محدودیت در نوع سفارش

۲. محدودیت در زمان فعالیت

۳. محدودیت فعالیت بر روی نماد معاملاتی، صنعت، بازار خاص یا بازارهای بورس و فرابورس
  ۴. محدودیت انجام معامله در عرضه های خاص
  ۵. محدودیت در حجم سفارش
  ۶. محدودیت در قیمت سفارش
  ۷. محدودیت معاملاتی برای مشتری خاص یا مشتریان
  ۸. محدودیت در تعداد مشتریان هر عضو
  ۹. محدودیت در حجم معاملات مشتریان
  ۱۰. محدودیت درصد تفاوت قیمت سفارش با دامنه مظنه بازار
  ۱۱. محدودیت درصد تفاوت قیمت سفارش با قیمت آخرین معامله
  ۱۲. محدودیت تفاوت قیمت نسبت به معامله قبل برای سفارشات با حجم پایین
- تبصره: در صورت اعلام محدودیت جدید علاوه بر موارد موضوع این ماده، عضو مکلف است طی مهلت تعیین شده توسط سازمان امکان اعمال محدودیت را در زیرساخت دسترسی برخط بازار فراهم کند.
- ماده ۱۱: زیرساخت دسترسی برخط بازار باید به گونه‌ای باشد که امکان اعمال محدودیت‌های وضع شده توسط سازمان فراهم شود و به صورت پارامتری قابل تنظیم باشد. محدودیت‌های وضع شده باید به صورت لحظه‌ای و برخط در زیرساخت دسترسی برخط بازار اعمال گردد و همزمان به نحو مقتضی اطلاع‌رسانی شود.
- ماده ۱۲: سفارش‌هایی که محدودیت‌های موضوع ماده ۱۰ این دستورالعمل در مورد آنها رعایت نشده است نباید توسط زیرساخت دسترسی برخط بازار پذیرفته و به سامانه معاملاتی ارسال شود. در این خصوص ضروری است سوابق این موضوع بصورت الکترونیکی ثبت و نگهداری شده و بلافاصله پیغامی مبنی بر عدم پذیرش سفارش برای مشتری ارسال گردد.
- تبصره: رعایت این ماده در خصوص سفارش‌هایی که به دلیل محدودیت‌های وضع شده توسط عضو پذیرفته نمی‌شوند نیز ضروری است.
- ماده ۱۳: تمامی سفارشات که جهت اجرا به سامانه معاملاتی ارسال می‌گردد با کد عضو ارائه دهنده خدمات دسترسی برخط بازار و کد مشتری، ثبت خواهند شد.
- ماده ۱۴: عضو موظف است کلیه سوابق تراکنش‌های دریافتی از مشتری و ارسالی به وی را در زیرساخت دسترسی برخط بازار خود نگهداری و حسب درخواست به سازمان ارائه نماید.

ماده ۱۵: در صورت وقوع هرگونه تخلف از قوانین و مقررات بازار اوراق بهادار از جمله مواد این دستورالعمل و یا به منظور پیشگیری از تخلفات، سازمان می‌تواند اقدامات زیر را به تنهایی یا توأمان انجام دهد:

۱. تعلیق و یا توقف امکان دسترسی برخط بازار متعلق به عضو،

۲. الزام عضو به تعلیق و یا توقف امکان استفاده از دسترسی برخط بازار برای یک یا چند مشتری و یا نمایندگان آنها.

ماده ۱۶: عضو نمی‌تواند بابت آرایه خدمات دسترسی برخط بازار، وجهی علاوه بر کارمزدهای مصوب سازمان از مشتری دریافت نماید.

ماده ۱۷: استفاده از زیرساخت دسترسی برخط بازار جهت معامله برای مشتریان توسط نمایندگان و شعب عضو منوط به اخذ مجوزهای لازم از بورس یا فرابورس می‌باشد. الزامات و شرایط ایجاد و نگهداری شعبه، نمایندگی و دفتر پذیرش که در سایر مقررات بیان شده یا می‌شود همچنان لازم الاجرا است.

ماده ۱۸: عضو باید رویه‌های معامله از طریق سیستم معاملات برخط بازار، محدودیت‌ها، شرایط و مخاطرات مربوط به این نوع معاملات را از طریق سایت رسمی خود به اطلاع عموم رسانده و هرگونه تغییر در موارد فوق را بلافاصله اعلام نماید.

ماده ۱۹: عضو جهت مدیریت حوادث پیش‌بینی نشده در معاملات برخط اوراق بهادار، از جمله قطعی برق، شبکه مخابراتی و اینترنت، باید رویه‌های مشخصی را اتخاذ نموده و به اطلاع مشتریان خود برساند.

قرارداد استفاده از خدمات عضو جهت انجام معاملات برخط اوراق بهادار

قرارداد حاضر بین شرکت کارگزاری و مشتری به شرح ذیل منعقد گردید. تعاریف دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در این قرارداد به همان مفاهیم به کار رفته است.

ماده ۱: طرفین قرارداد

این قرارداد بین شرکت کارگزاری به مشخصات جدول زیر که از این پس در این قرارداد "عضو" نامیده می‌شود:

نام عضو:	شماره ثبت:
تاریخ ثبت:	محل ثبت:
شماره ثبت نزد سازمان بورس:	شماره تلفن دفتر مرکزی:
شماره فاکس دفتر مرکزی:	کد پستی:
نام، نام خانوادگی و سمت آخرین صاحبان امضاء مجاز:	شماره و تاریخ روزنامه رسمی:
۱- خانم / آقای سمت:	روزنامه رسمی شماره مورخ / / ۱۳
۱- خانم / آقای سمت:	
آدرس دفتر مرکزی:	

و مشتری حقیقی یا حقوقی به مشخصات جداول متناسب زیر که از این پس در این قرارداد "مشتری" نامیده می‌شود:

الف) برای اشخاص حقیقی ایرانی:

نام و نام خانوادگی:	جنسیت: ☐ مرد ☐ زن
کد مالکیت:	تاریخ دریافت کد مالکیت:
نام پدر:	تاریخ تولد: روز / ماه / سال:
محل تولد:	کد ملی:
شماره شناسنامه:	محل صدور شناسنامه:
شماره سریال شناسنامه:	شماره تلفن منزل با کد شهر:
شماره تلفن محل کار با کد شهر:	شماره تلفن همراه:
نام و کد بانک:	شماره حساب بانکی:
آدرس پست الکترونیکی:	
آدرس منزل:	
آدرس محل کار:	

ب) برای اشخاص حقوقی ایرانی:

نام:	شماره ثبت:
تاریخ ثبت:	محل ثبت:
کد مالکیت:	شناسه ملی:
شماره تلفن دفتر مرکزی:	شماره فاکس دفتر مرکزی:
نام، نام خانوادگی و سمت آخرین صاحبان امضاء مجاز:	شماره و تاریخ روزنامه رسمی:
۱- خانم / آقای	روزنامه رسمی شماره
سمت:	مورخ / / ۱۳
۱- خانم / آقای	سمت:
سمت:	شماره حساب بانکی:
نام و کد بانک:	شماره حساب بانکی:
آدرس پست الکترونیکی:	
نوع شخصیت حقوقی:	
آدرس دفتر مرکزی:	

ج) برای اشخاص خارجی (حقیقی / حقوقی):

نام:	تابعیت:
شماره پاسپورت / شماره ثبت:	شماره سرمایه گذار خارجی:
شماره تلفن محل کار / شماره تلفن دفتر مرکزی:	نام و کد بانک:
شماره حساب بانکی:	آدرس پست الکترونیکی:
آدرس محل کار / آدرس دفتر مرکزی در ایران:	
آدرس محل کار / آدرس دفتر مرکزی در خارج از کشور:	

به شرح مواد آتی منعقد گردید.

ماده ۲: موضوع قرارداد

استفاده از خدمات معاملات برخط (online) اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و یا فرابورس ایران

ماده ۳: مدت قرارداد

این قرارداد از تاریخ ..... / ..... / ..... ۱۳ به مدت دو سال معتبر است.

ماده ۴: حقوق و تعهدات عضو

- ۱-۴- عضو باید نام کاربر و رمز عبور استفاده از سامانه معاملاتی را برای انجام معاملات برخط، به صورت محرمانه و چاپی ظرف حداکثر یک هفته پس از امضای این قرارداد، در اختیار مشتری قرار دهد و ارایه خدمات آغاز گردد.
- ۲-۴- عضو متعهد به ثبت و نگهداری کلیه سوابق تراکنش‌های دریافتی از مشتری و ارسالی به وی در زیرساخت دسترسی برخط بازار خود می‌باشد.
- ۳-۴- اعمال هرگونه محدودیت بر معاملات مشتری توسط عضو بایستی مستند به این قرارداد و قوانین و مقررات بازار سرمایه باشد. در صورت اعمال این محدودیت‌ها، عضو مسئولیتی در قبال خسارات وارده نخواهد داشت.
- ۴-۴- عضو متعهد است امکان ارایه خدمات پشتیبانی زیرساخت دسترسی برخط بازار را فراهم نموده و روش‌های ارایه آن را در سایت رسمی خود اعلام کند و حسب درخواست مشتری، جهت رفع مشکل اقدام نماید.
- ۵-۴- عضو حق ورود سفارش جدید برای مشتری یا تغییر، تعلیق و حذف سفارش‌های وارد شده توسط مشتری را در چارچوب قوانین و مقررات و با دستور مشتری دارا می‌باشد.
- ۶-۴- عضو متعهد است در چارچوب قوانین و مقررات، داده‌ها و اطلاعات شخصی مشتری را محرمانه نگه دارد.
- ۷-۴- عضو متعهد است از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار، همواره آخرین وضعیت حساب و سوابق معاملات مشتری را در اختیار وی قرار دهد و در صورت اعلام مغایرت از سوی مشتری، نسبت به بررسی موضوع و اعلام نتیجه بررسی به وی اقدام نماید. بدیهی است اعلام مغایرت، نافی مسئولیت مشتری در صورت عدم توجه به نظامات قراردادی و قوانین و مقرراتی نخواهد بود.
- ۸-۴- در راستای اجرای این قرارداد، حداقل موارد زیر از طریق وب سایت عضو به اطلاع سرمایه‌گذاران رسانده می‌شود:
- اطلاعات حساب مشتری نزد عضو شامل جزئیات خرید و فروش، واریز، برداشت و مانده حساب؛
  - رویه دریافت سفارش‌ها، پردازش و اجرای سفارش‌ها و همچنین پایاپای و تسویه معاملات از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار؛
  - رویه‌های مدیریت حوادث پیش‌بینی نشده در معاملات برخط اوراق بهادار از جمله قطعی برق، شبکه مخابراتی و اینترنت؛

- در خصوص قطعی دسترسی برخط بازار، اعلام موضوع قبل از وقوع در موارد قابل پیش‌بینی و بلافاصله پس از وقوع در موارد غیرقابل پیش‌بینی از طریق پست الکترونیکی یا به روش مقتضی دیگر؛
- اطلاع‌رسانی لازم در مورد نحوه مدیریت سفارش‌ها در زمان تعلیق یا محرومیت عضو از انجام معاملات؛
- رویه‌هایی برای حذف سفارش‌های ثبت شده در زمانی که امکان دسترسی برخط بازار وجود نداشته باشد؛
- اعلام قوانین و مقررات جدید و محدودیت‌های ابلاغی توسط سازمان در خصوص انجام معاملات برخط.

ماده ۵: تعهدات مشتری

- ۱-۵ مشتری باید گواهی‌نامه‌های موقت صادره اوراق بهاداری که قصد فروش آنها را دارد، حسب درخواست عضو در اختیار وی قرار دهد.
- ۲-۵ مشتری باید اطلاعات و مستندات لازم را جهت احراز هویت به عضو ارائه نماید.
- ۳-۵ مشتری تعهد می‌کند از انجام هرگونه معامله که منجر به نقض قوانین و مقررات گردد از جمله معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی و دستکاری بازار خودداری نماید.
- ۴-۵ مشتری باید شماره حساب بانکی را در بانکی که عضو اعلام می‌نماید، جهت دریافت وجوه ارائه نماید. هرگونه پرداخت به مشتری صرفاً از طریق واریز وجه به همان حساب که به نام مشتری است امکان‌پذیر می‌باشد.
- ۵-۵ مشتری متعهد است سفارش‌های خرید و فروش روزانه خود را در چارچوب قوانین و مقررات و سقف‌های اعلامی توسط سازمان به سامانه معاملات برخط ارسال کند.
- ۶-۵ مشتری متعهد به تغییر رمز عبور و سایر کدهای دسترسی قابل تغییر خود در فواصل زمانی حداکثر ..... ماهه (حداکثر سه ماهه) می‌باشد. در صورت عدم تغییر، هرگونه مسئولیت ناشی از افشای رمز عبور بر عهده مشتری می‌باشد.
- ۷-۵ مشتری مسئولیت تبعات ناشی از استفاده نادرست از خدمات نرم‌افزاری سامانه معاملات برخط اوراق بهادار را بر عهده می‌گیرد.
- ۸-۵ در صورت عدم استفاده مشتری به مدت ۹۰ روز متوالی از حساب کاربری خود، عضو دسترسی مشتری را غیرفعال خواهد نمود. فعال شدن دسترسی مستلزم مراجعه مشتری به عضو می‌باشد.

۹-۵- مشتری متعهد می‌شود، اصول امنیت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و محافظت از اطلاعات از جمله استفاده از نرم‌افزارهای ضد ویروس مناسب، محافظت از شناسه کاربر، کلیدواژه‌ها، کدهای رمزی و کلیه اطلاعات دریافتی از عضو را به منظور جلوگیری از دسترسی‌های غیرمجاز به سامانه، رعایت نماید.

۱۰-۵- مشتری متعهد می‌گردد، زیرساخت دسترسی برخط بازار را وسیله آموزش اشخاص ثالث قرار ندهد.

۱۱-۵- مشتری متعهد به پرداخت وجه معامله و کارمزدهای مربوطه در چارچوب قوانین و مقررات می‌باشد.

۱۲-۵- مشتری متعهد می‌گردد از قوانین و مقررات و شرایط اعلامی عضو در چارچوب قوانین و مقررات مربوط به معاملات برخط پیروی کند.

۱۳-۵- مشتری متعهد است در هر بار ورود به سامانه معاملات برخط، اطلاعات مربوط به خرید و فروش اوراق بهادار از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار را کنترل و در صورت مغایرت، در اسرع وقت به عضو اطلاع دهد.

۱۴-۵- مشتری مسئول کنترل حساب‌های خود بوده و موارد زیر را فوراً به صورت الکترونیکی به عضو اطلاع می‌دهد:

- هرگونه سرقت یا استفاده غیر مجاز از رمز عبور، نام کاربری و شماره(های) حساب و نیز هرگونه احتمال وقوع آن؛
- هرگونه عدم دریافت تأییدیه ثبت سفارش؛
- دریافت تأییدیه ثبت سفارش یا معامله‌ای که مشتری دستور آن را صادر نکرده است؛
- هرگونه اطلاعات نادرست در موجودی حساب مشتری، سبد دارایی‌ها یا اطلاعات معاملات.

۱۵-۵- مشتری مجاز به هیچ‌گونه دخل و تصرف در زیرساخت دسترسی برخط بازار و نحوه دسترسی به آن به هر دلیل از جمله به منظور هرگونه بهره‌برداری تجاری یا غیرتجاری توسط خود یا به واسطه دیگری نیست و نمی‌تواند حق استفاده از این خدمات را به شخص دیگری واگذار کند.

۱۶-۵- مشتری اقرار می‌نماید که از دانش کافی در خصوص قوانین و مقررات معاملاتی و سایر قوانین و مقررات مرتبط با بازار سرمایه و شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات در رابطه با استفاده از خدمات معاملات برخط برخوردار بوده، آموزش‌های لازم را در مورد نحوه استفاده از این خدمات دیده و خود را ملزم به رعایت آنها می‌داند.

۵-۱۷- مشتری متعهد است اختیارات، اطلاعات و دسترسی‌های لازم جهت بازرسی و نظارت بر زیرساخت دسترسی برخط بازار را حسب درخواست سازمان، بورس، عضو یا نمایندگان ایشان ارایه نماید.

ماده ۶: حدود مسئولیت طرفین

- ۱-۶ تنها دارنده نام کاربری و رمز عبور، مشتری است. مسئولیت استفاده و حفاظت از رمز عبور و نام کاربری و نیز مسئولیت انجام هرگونه معامله در این حساب که از طریق نام کاربری و یا رمز عبور مشتری صورت می‌گیرد بر عهده وی می‌باشد. مشتری همچنین مسئول خسارت‌هایی است که در نتیجه عدم رعایت قوانین و مقررات و مفاد این قرارداد توسط وی حادث شود.
- ۲-۶ عضو مسئول حوادثی که خارج از حیطه اختیار و بدون تقصیر وی رخ می‌دهد، نمی‌باشد.
- ۳-۶ در صورتی که به واسطه اعمال حقوق متعلق به عضو در این قرارداد، مشتری متحمل ضرر و زیان گردد، عضو مسئول جبران خسارت‌های وارده نخواهد بود.
- ۴-۶ انعقاد این قرارداد به منظور ارایه خدمات دسترسی برخط بازار از سوی عضو به مشتری می‌باشد و شامل ارایه سایر خدمات از قبیل خدمات مشاوره سرمایه‌گذاری، قانونی، مالیاتی، مالی و حسابداری نخواهد بود.
- ۵-۶ عضو مسئولیتی در قبال سودآوری و مخاطرات انجام معاملات برخط توسط مشتری ندارد.

ماده ۷: قابلیت استناد داده پیام‌ها

داده پیام‌ها و سوابق کلیه تراکنش‌های دریافتی از مشتری و ارسالی به وی که با رعایت قوانین و مقررات و در چارچوب مفاد این قرارداد ایجاد و نگهداری شده است در حکم اسناد معتبر و قابل استناد در مراجع قضایی و حقوقی می‌باشد. در صورت بروز اختلاف بین عضو و مشتری در خصوص این سوابق و داده پیام‌ها، اطلاعات مندرج در زیرساخت دسترسی برخط بازار عضو، معتبر و برای طرفین لازم‌الاتباع است.

ماده ۸: انحلال قرارداد

- قرارداد مطابق ماده ۱۰ قانون مدنی منعقد شده و صرفاً در شرایط زیر پایان می‌یابد:
- ۱-۸ در صورت اعلام مشتری مبنی بر فسخ قرارداد و پس از تسویه کلیه دیون و تعهدات ناشی از معاملات برخط وی نزد عضو، قرارداد فسخ می‌شود.

- ۲-۸ در صورت تخلف مشتری از قوانین و مقررات مربوطه و با اعلام مراجع ذیصلاح، قرارداد منفسخ می‌شود. در این صورت عضو موظف است مراتب را به مشتری اطلاع دهد.
- ۳-۸ در صورت تعلیق به مدت بیش از یکماه یا لغو مجوز عضو، قرارداد منفسخ می‌شود.
- ۴-۸ در صورتی که در اثر بروز حوادث قهری، امکان ایفای تمام یا بخشی از تعهدات هر یک از طرفین به موجب این قرارداد وجود نداشته و وضعیت مذکور به مدت بیست روز کاری ادامه یابد، هر یک از طرفین حق فسخ قرارداد را دارند.

ماده ۹: حل اختلاف

با توجه به حاکمیت قانون بازار اوراق بهادار بر اختلافات ناشی از معاملات در این بازار، حل اختلاف طرفین این قرارداد در صورت عدم حصول توافق از طریق مذاکره فی‌مابین، مطابق ماده ۳۶ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ صورت می‌گیرد.

ماده ۱۰: تغییر قرارداد

این قرارداد در ۱۰ ماده و دو نسخه تنظیم گردیده و در تاریخ ..... به امضای طرفین رسیده است. هرگونه تغییر در مفاد آن، منوط به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار می‌باشد. در صورتی که در قوانین و مقررات مربوط به معاملات برخط، تغییراتی حاصل شود که تغییر در شرایط و مفاد قرارداد حاضر را ایجاب نماید، تغییرات مذکور، بدون نیاز به توافق ثانوی جزء لاینفک این قرارداد خواهد بود.

مهر و امضای عضو

مهر* و امضای مشتری

[تمام صفحات قرارداد باید توسط طرفین مهر و امضا شود.]

---

* مهر فقط برای اشخاص حقوقی است.

قرارداد استفاده از خدمات عضو جهت انجام معاملات برخط اوراق بهادار

قرارداد حاضر بین شرکت کارگزاری و مشتری به شرح ذیل منعقد گردید. تعاریف دستورالعمل اجرایی معاملات برخط اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در این قرارداد به همان مفاهیم به کار رفته است.

ماده ۱: طرفین قرارداد

این قرارداد بین شرکت کارگزاری به مشخصات جدول زیر که از این پس در این قرارداد "عضو" نامیده می‌شود:

نام عضو:	شماره ثبت:
تاریخ ثبت:	محل ثبت:
شماره ثبت نزد سازمان بورس:	شماره تلفن دفتر مرکزی:
شماره فاکس دفتر مرکزی:	کد پستی:
نام، نام خانوادگی و سمت آخرین صاحبان امضاء مجاز:	شماره و تاریخ روزنامه رسمی:
۱- خانم / آقای	روزنامه رسمی شماره
سمت:	مورخ / / ۱۳
۱- خانم / آقای	
سمت:	
آدرس دفتر مرکزی:	

و مشتری حقیقی یا حقوقی به مشخصات جداول متناسب زیر که از این پس در این قرارداد "مشتری" نامیده می‌شود:

الف) برای اشخاص حقیقی ایرانی:

نام و نام خانوادگی:	جنسیت: ☐ مرد ☐ زن
کد مالکیت:	تاریخ دریافت کد مالکیت:
نام پدر:	تاریخ تولد: روز / ماه / سال:
محل تولد:	کد ملی:
شماره شناسنامه:	محل صدور شناسنامه:
شماره سریال شناسنامه:	شماره تلفن منزل با کد شهر:
شماره تلفن محل کار با کد شهر:	شماره تلفن همراه:
نام و کد بانک:	شماره حساب بانکی:
آدرس پست الکترونیکی:	
آدرس منزل:	
آدرس محل کار:	

ب) برای اشخاص حقوقی ایرانی:

نام:	شماره ثبت:
تاریخ ثبت:	محل ثبت:
کد مالکیت:	شناسه ملی:
شماره تلفن دفتر مرکزی:	شماره فاکس دفتر مرکزی:
نام، نام خانوادگی و سمت آخرین صاحبان امضاء مجاز:	شماره و تاریخ روزنامه رسمی:
۱- خانم / آقای	روزنامه رسمی شماره
سمت:	مورخ / / ۱۳
۱- خانم / آقای	سمت:
نام و کد بانک:	شماره حساب بانکی:
آدرس پست الکترونیکی:	
نوع شخصیت حقوقی:	
آدرس دفتر مرکزی:	

ج) برای اشخاص خارجی (حقیقی / حقوقی):

نام:	تابعیت:
شماره پاسپورت / شماره ثبت:	شماره سرمایه‌گذار خارجی:
شماره تلفن محل کار / شماره تلفن دفتر مرکزی:	نام و کد بانک:
شماره حساب بانکی:	آدرس پست الکترونیکی:
آدرس محل کار / آدرس دفتر مرکزی در ایران:	
آدرس محل کار / آدرس دفتر مرکزی در خارج از کشور:	

به شرح مواد آتی منعقد گردید.

ماده ۲: موضوع قرارداد

استفاده از خدمات معاملات برخط (online) اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار تهران و یا فرابورس ایران

ماده ۳: مدت قرارداد

این قرارداد از تاریخ ..... / ..... / ..... ۱۳ به مدت دو سال معتبر است.

ماده ۴: حقوق و تعهدات عضو

۴ ۱ - عضو باید نام کاربر و رمز عبور استفاده از سامانه معاملاتی را برای انجام معاملات برخط، به صورت محرمانه و چاپی ظرف حداکثر یک هفته پس از امضای این قرارداد، در اختیار مشتری قرار دهد و رایۀ خدمات آغاز گردد.

۴ ۲ - عضو متعهد به ثبت و نگهداری کلیۀ سوابق تراکنش‌های دریافتی از مشتری و ارسالی به وی در زیرساخت دسترسی برخط بازار خود می‌باشد.

۴ ۳ - اعمال هرگونه محدودیت بر معاملات مشتری توسط عضو بایستی مستند به این قرارداد و قوانین و مقررات بازار سرمایه باشد. در صورت اعمال این محدودیت‌ها، عضو مسئولیتی در قبال خسارات وارده نخواهد داشت.

۴ ۴ - عضو متعهد است امکان رایۀ خدمات پشتیبانی زیرساخت دسترسی برخط بازار را فراهم نموده و روش‌های رایۀ آن را در سایت رسمی خود اعلام کند و حسب درخواست مشتری، جهت رفع مشکل اقدام نماید.

۴ ۵ - عضو حق ورود سفارش جدید برای مشتری یا تغییر، تعلیق و حذف سفارش‌های وارد شده توسط مشتری را در چارچوب قوانین و مقررات و با دستور مشتری دارا می‌باشد.

۴ ۶ - عضو متعهد است در چارچوب قوانین و مقررات، داده‌ها و اطلاعات شخصی مشتری را محرمانه نگه دارد.

۴ ۷ - عضو متعهد است از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار، همواره آخرین وضعیت حساب و سوابق معاملات مشتری را در اختیار وی قرار دهد و در صورت اعلام مغایرت از سوی مشتری، نسبت به بررسی موضوع و اعلام نتیجه بررسی به وی اقدام نماید. بدیهی است اعلام مغایرت، نافی مسئولیت مشتری در صورت عدم توجه به نظامات قراردادی و قوانین و مقرراتی نخواهد بود.

۴ ۸ - در راستای اجرای این قرارداد، حداقل موارد زیر از طریق وب سایت عضو به اطلاع سرمایه‌گذاران رسانده می‌شود:

- اطلاعات حساب مشتری نزد عضو شامل جزئیات خرید و فروش، واریز، برداشت و مانده حساب؛
- رویۀ دریافت سفارش‌ها، پردازش و اجرای سفارش‌ها و همچنین پایاپای و تسویۀ معاملات از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار؛
- رویه‌های مدیریت حوادث پیش‌بینی نشده در معاملات برخط اوراق بهادار از جمله قطعی برق، شبکه مخابراتی و اینترنت؛

- در خصوص قطعی دسترسی برخط بازار، اعلام موضوع قبل از وقوع در موارد قابل پیش‌بینی و بلافاصله پس از وقوع در موارد غیرقابل پیش‌بینی از طریق پست الکترونیکی یا به روش مقتضی دیگر؛
- اطلاع‌رسانی لازم در مورد نحوه مدیریت سفارش‌ها در زمان تعلیق یا محرومیت عضو از انجام معاملات؛
- رویه‌هایی برای حذف سفارش‌های ثبت شده در زمانی که امکان دسترسی برخط بازار وجود نداشته باشد؛
- اعلام قوانین و مقررات جدید و محدودیت‌های ابلاغی توسط سازمان در خصوص انجام معاملات برخط.

ماده ۵: تعهدات مشتری

- ۵ ۱ - مشتری باید گواهی‌نامه‌های موقت صادره اوراق بهاداری که قصد فروش آنها را دارد، حسب درخواست عضو در اختیار وی قرار دهد.
- ۵ ۴ - مشتری باید اطلاعات و مستندات لازم را جهت احراز هویت به عضو ارائه نماید.
- ۵ ۳ - مشتری تعهد می‌کند از انجام هرگونه معامله که منجر به نقض قوانین و مقررات گردد از جمله معاملات مبتنی بر اطلاعات نهانی و دستکاری بازار خودداری نماید.
- ۵ ۴ - مشتری باید شماره حساب بانکی را در بانکی که عضو اعلام می‌نماید، جهت دریافت وجوه ارائه نماید. هرگونه پرداخت به مشتری صرفاً از طریق واریز وجه به همان حساب که به نام مشتری است امکان‌پذیر می‌باشد.
- ۵ ۵ - مشتری متعهد است سفارش‌های خرید و فروش روزانه خود را در چارچوب قوانین و مقررات و سقف‌های اعلامی توسط سازمان به سامانه معاملات برخط ارسال کند.
- ۵ ۶ - مشتری متعهد به تغییر رمز عبور و سایر کدهای دسترسی قابل تغییر خود در فواصل زمانی حداکثر ..... ماهه (حداکثر سه ماهه) می‌باشد. در صورت عدم تغییر، هرگونه مسئولیت ناشی از افشای رمز عبور بر عهده مشتری می‌باشد.
- ۵ ۷ - مشتری مسئولیت تبعات ناشی از استفاده نادرست از خدمات نرم‌افزاری سامانه معاملات برخط اوراق بهادار را بر عهده می‌گیرد.
- ۵ ۸ - در صورت عدم استفاده مشتری به مدت ۹۰ روز متوالی از حساب کاربری خود، عضو دسترسی مشتری را غیرفعال خواهد نمود. فعال شدن دسترسی مستلزم مراجعه مشتری به عضو می‌باشد.

۹ ۵ - مشتری متعهد می‌شود، اصول امنیت سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و محافظت از اطلاعات از جمله استفاده از نرم‌افزارهای ضد ویروس مناسب، محافظت از شناسه کاربر، کلیدواژه‌ها، کدهای رمزی و کلیه اطلاعات دریافتی از عضو را به منظور جلوگیری از دسترسی‌های غیرمجاز به سامانه، رعایت نماید.

۱۰ ۵ - مشتری متعهد می‌گردد، زیرساخت دسترسی برخط بازار را وسیله آموزش اشخاص ثالث قرار ندهد.

۱۱ ۵ - مشتری متعهد به پرداخت وجه معامله و کارمزدهای مربوطه در چارچوب قوانین و مقررات می‌باشد.

۱۲ ۵ - مشتری متعهد می‌گردد از قوانین و مقررات و شرایط اعلامی عضو در چارچوب قوانین و مقررات مربوط به معاملات برخط پیروی کند.

۱۳ ۵ - مشتری متعهد است در هر بار ورود به سامانه معاملات برخط، اطلاعات مربوط به خرید و فروش اوراق بهادار از طریق زیرساخت دسترسی برخط بازار را کنترل و در صورت مغایرت، در اسرع وقت به عضو اطلاع دهد.

۱۴ ۵ - مشتری مسئول کنترل حساب‌های خود بوده و موارد زیر را فوراً به صورت الکترونیکی به عضو اطلاع می‌دهد:

- هرگونه سرقت یا استفاده غیر مجاز از رمز عبور، نام کاربری و شماره(های) حساب و نیز هرگونه احتمال وقوع آن؛
- هرگونه عدم دریافت تأییدیه ثبت سفارش؛
- دریافت تأییدیه ثبت سفارش یا معامله‌ای که مشتری دستور آن را صادر نکرده است؛
- هرگونه اطلاعات نادرست در موجودی حساب مشتری، سبد دارایی‌ها یا اطلاعات معاملات.

۱۵ ۵ - مشتری مجاز به هیچ‌گونه دخل و تصرف در زیرساخت دسترسی برخط بازار و نحوه دسترسی به آن به هر دلیل از جمله به منظور هرگونه بهره‌برداری تجاری یا غیرتجاری توسط خود یا به واسطه دیگری نیست و نمی‌تواند حق استفاده از این خدمات را به شخص دیگری واگذار کند.

۱۶ ۵ - مشتری اقرار می‌نماید که از دانش کافی در خصوص قوانین و مقررات معاملاتی و سایر قوانین و مقررات مرتبط با بازار سرمایه و شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات در رابطه با استفاده از خدمات معاملات برخط برخوردار بوده، آموزش‌های لازم را در مورد نحوه استفاده از این خدمات دیده و خود را ملزم به رعایت آنها می‌داند.

۱۴۵- مشتری متعهد است اختیارات، اطلاعات و دسترسی‌های لازم جهت بازرسی و نظارت بر زیرساخت دسترسی برخط بازار را حسب درخواست سازمان، بورس، عضو یا نمایندگان ایشان ارایه نماید.

ماده ۶: حدود مسئولیت طرفین

- ۴۶ تنها دارنده نام کاربری و رمز عبور، مشتری است. مسئولیت استفاده و حفاظت از رمز عبور و نام کاربری و نیز مسئولیت انجام هرگونه معامله در این حساب که از طریق نام کاربری و یا رمز عبور مشتری صورت می‌گیرد بر عهده وی می‌باشد. مشتری همچنین مسئول خسارت‌هایی است که در نتیجه عدم رعایت قوانین و مقررات و مفاد این قرارداد توسط وی حادث شود.
- ۴۶ عضو مسئول حوادثی که خارج از حیطه اختیار و بدون تقصیر وی رخ می‌دهد، نمی‌باشد.
- ۴۶ در صورتی که به واسطه اعمال حقوق متعلق به عضو در این قرارداد، مشتری متحمل ضرر و زیان گردد، عضو مسئول جبران خسارت‌های وارده نخواهد بود.
- ۴۶ انعقاد این قرارداد به منظور ارایه خدمات دسترسی برخط بازار از سوی عضو به مشتری می‌باشد و شامل ارایه سایر خدمات از قبیل خدمات مشاوره سرمایه‌گذاری، قانونی، مالیاتی، مالی و حسابداری نخواهد بود.
- ۵۶ عضو مسئولیتی در قبال سودآوری و مخاطرات انجام معاملات برخط توسط مشتری ندارد.

ماده ۷: قابلیت استناد داده پیام‌ها

داده پیام‌ها و سوابق کلیه تراکنش‌های دریافتی از مشتری و ارسالی به وی که با رعایت قوانین و مقررات و در چارچوب مفاد این قرارداد ایجاد و نگهداری شده است در حکم اسناد معتبر و قابل استناد در مراجع قضایی و حقوقی می‌باشد. در صورت بروز اختلاف بین عضو و مشتری در خصوص این سوابق و داده پیام‌ها، اطلاعات مندرج در زیرساخت دسترسی برخط بازار عضو، معتبر و برای طرفین لازم‌الاتباع است.

ماده ۸: انحلال قرارداد

- قرارداد مطابق ماده ۱۰ قانون مدنی منعقد شده و صرفاً در شرایط زیر پایان می‌یابد:
- ۴۸ در صورت اعلام مشتری مبنی بر فسخ قرارداد و پس از تسویه کلیه دیون و تعهدات ناشی از معاملات برخط وی نزد عضو، قرارداد فسخ می‌شود.

- ۴۸ در صورت تخلف مشتری از قوانین و مقررات مربوطه و با اعلام مراجع ذیصلاح، قرارداد منفسخ می‌شود. در این صورت عضو موظف است مراتب را به مشتری اطلاع دهد.
- ۴۸ در صورت تعلیق به مدت بیش از یکماه یا لغو مجوز عضو، قرارداد منفسخ می‌شود.
- ۴۸ در صورتی که در اثر بروز حوادث قهری، امکان ایفای تمام یا بخشی از تعهدات هر یک از طرفین به موجب این قرارداد وجود نداشته و وضعیت مذکور به مدت بیست روز کاری ادامه یابد، هر یک از طرفین حق فسخ قرارداد را دارند.

ماده ۹: حل اختلاف

با توجه به حاکمیت قانون بازار اوراق بهادار بر اختلافات ناشی از معاملات در این بازار، حل اختلاف طرفین این قرارداد در صورت عدم حصول توافق از طریق مذاکره فی‌مابین، مطابق ماده ۳۶ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴ صورت می‌گیرد.

ماده ۱۰: تغییر قرارداد

این قرارداد در ۱۰ ماده و دو نسخه تنظیم گردیده و در تاریخ ..... به امضای طرفین رسیده است. هرگونه تغییر در مفاد آن، منوط به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار می‌باشد. در صورتی که در قوانین و مقررات مربوط به معاملات برخط، تغییراتی حاصل شود که تغییر در شرایط و مفاد قرارداد حاضر را ایجاب نماید، تغییرات مذکور، بدون نیاز به توافق ثانوی جزء لاینفک این قرارداد خواهد بود.

مهر و امضای عضو

مهر* و امضای مشتری

[تمام صفحات قرارداد باید توسط طرفین مهر و امضا شود.]

---

* مهر فقط برای اشخاص حقوقی است.